

Seat No. : _____

MA-11
Sanskrit Paper-III
(पुराणशास्त्र)

Time : 3 Hours]

[Total Marks: 100

१. नीचेनाभांथी गमे ते आरनो आवश्यक टीप्पण साथे अनुवाद करो : (२०)
1. Translate any **four** of the following adding explanatory notes : (20)
१. इक्ष्वाकुनृगशर्यातिदिष्टधृष्टकरुषकान् ।
नरिष्यन्तं पृषध्नं च नभगं च कविं विभुः ॥ ९.१.१२
२. स्त्रियो ह्यकरुणाः क्रूरा दुर्मर्षाः प्रियसाहसाः ।
घ्नन्त्यल्पार्थेऽपि विश्रब्धं पतिं भ्रातरमप्युत ॥ ९.१४.३७
३. गर्भसंकर्षणात् तं वै प्राहुः संकर्षणं भुवि ।
रामेति लोकरमणाद् बलं बलवदुच्छ्रयात् ॥ १०.२.१३
४. अनयाऽऽराधितो नूनं भगवान् हरिरीश्वरः ।
यन्नो विहाय गोविन्दः प्रीतो यामनयद् रहः ॥ १०.३०.२८
५. यस्त्वेतद् भगवत ईश्वरस्य विष्णो —
वीर्याह्वयं वृजिनहरं सुमद्बलञ्च ।
आख्यानं पठति शृणोत्यनुस्मरेद् वा
दुष्कीर्तिं दुरितमपोह्य याति शान्तिम् ॥ १०.५७.४२
६. ऋणैस्त्रिभिर्द्वजो जातो देवर्षिपिडुणां प्रभो ।
यज्ञाध्ययनपुत्रैस्तान्यनिस्तीर्य त्यजन् पतेत् ॥ १०.८४.३९
७. भक्तिः परेशानुभवो विरक्ति —
रन्यत्र चैष त्रिक एककालः ।
प्रपद्यमानस्य यथाश्नतः स्यु —
स्तुष्टिः पुष्टिः क्षुदपायोऽनुघासम् ॥ ११.२.४२
८. शमो दमस्तपः शौचं सन्तोषः क्षान्तिरार्जवम् ।
मद्भक्तिश्च दया सत्यं ब्रह्मप्रकृतयस्त्विमाः ॥ ११.१७.१६

૨. નીચેનામાંથી ગમે તે બે ઉપર નોંધ લખો : (૨૦)
2. Write notes on any **two** of the following : (20)
- (૧) દશમસ્કન્ધસ્ય સ્તુતયઃ ।
- (૨) અમ્બરીષોપાખ્યાનમ્ ।
- (૩) ઇન્દ્રમલ્કભદ્રપ્રસદ્ધઃ ।
- (૪) ભાગવતોક્ત-સત્સંગમહિમા ।
૩. શ્રીમદ્ભાગવતના દશમસ્કન્ધની કવિતા ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૨૦)
3. Write a detailed note on a poetry of the દશમસ્કન્ધ of શ્રીમદ્ભાગવત. (20)
- અથવા/OR**
૩. તમારા પાઠ્યાંશને આધારે શ્રીકૃષ્ણ ઉપર સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (૨૦)
3. Write a critical note on શ્રીકૃષ્ણ as reflected in the portion studied by you. (20)
૪. એકાદશસ્કન્ધના આધારે જ્ઞાન, કર્મ અને ભક્તિનું સવિસ્તર નિરૂપણ કરો. (૨૦)
4. Write a detailed note on the જ્ઞાન, કર્મ and ભક્તિ as depicted in the XI Skandha. (20)
- અથવા/OR**
૪. ભાગવતપુરાણનું વસ્તુ અને દર્શન ચર્ચો. (૨૦)
4. Discuss the content and philosophy of the શ્રીમદ્ભાગવત. (20)
૫. પુરાણ સાહિત્યના ઉદ્ભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરી તેમાં શ્રીમદ્ ભાગવતના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. (૨૦)
5. Discuss the origin and growth of the Puranic Literature and contribution of the Shrimad Bhagavata therein. (20)
- અથવા/OR**
૫. શ્રીમદ્ભાગવતમાં દેખાતા પૌરાણિક સમાજનું આલેખન કરો. (૨૦)
5. Describe the Pauranic Society as reflected in the શ્રીમદ્ભાગવતમ્. (20)